

Росенко Людмила

**ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО
ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ
РІДНОЇ МОВИ**

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції. «педагогічна освіта і наука: традиції, реалії, перспективи». Умань, 8-9 жовтня 2015 р.

Серед важливих педагогічних проблем, які поставило життя перед сучасною школою, є використання альтернативних форм організації навчання учнів, розробка нових педагогічних ідей та підходів до навчально-виховного процесу, в центрі яких – особистість дитини з її потребами, інтересами та життєвими проблемами. Сучасна школа потребує радикальних змін, нових освітніх технологій.

Розв'язання цих проблем під силу лише вчителю з високим професійним, культурним та інтелектуальним рівнем. Сучасний учитель має не лише передавати готові знання, а й забезпечити розвиток і саморозвиток особистості учня, активізувати його творчі можливості в навчанні. За таких умов вчителю необхідно оволодівати новими педагогічними технологіями, бути готовим до впровадження їх у шкільну практику. Використання інноваційних технологій особливу значущість набуває при підготовці учителів початкових класів у зв'язку з тим, що перед таким учителем першочерговим завданням має стати завдання не накопичення дитиною інформації, а розвиток мислення, вміння аналізувати ситуацію, планувати свої дії на кілька кроків вперед, адекватно оцінювати результати, самостійно набувати і переробляти інформацію, перетворюючи знання в інструмент пізнання інших видів діяльності, вміння конструктивно взаємодіяти з іншими.

Уроки української мови та читання в початкових класах посідають особливе місце серед інших навчальних дисциплін. Читання – один із тих предметів, у процесі якого здійснюється мовленнєвий, інтелектуальний розвиток школярів, виховується дитяча особистість. Саме уроки читання закладають основи природничо-наукових, історичних, літературних знань. Під час читання формується ставлення дитини до навколишньої дійсності: її морально-естетичні ідеали, збагачуються почуття, розвивається творча уява, значною мірою задовольняються пізнавальні інтереси молодшого школяра.

Важливою умовою ефективного формування у майбутніх учителів початкових класів готовності до впровадження інноваційних технологій на уроках рідної мови є збагачення змісту дисциплін циклу професійної і практичної підготовки системою понять і теоретичних знань, що розкривають суть, структуру та види інноваційної педагогічної діяльності, тобто з основ педагогічної інноватики, озброєння студентів психолого-педагогічними знаннями про освоєння і впровадження інноваційних процесів у систему освіти, спеціальними психолого-педагогічними методами, прийомами та засобами, використання яких дає можливість активно включатися в інноваційну педагогічну діяльність, формування вміння аналізу діяльності учнів, роботи колег, уміння цілеспрямовано генерувати нові оригінальні ідеї у практичну діяльність.

Таке завдання ставить новий навчальний курс «Теорія і технології вивчення галузі «Мова і література». У зміст курсу включено ті інноваційні технології, які мають добре розроблену науково-теоретичну основу і вже набули визнання серед учителів та мають дидактичне й методичне забезпечення.

Враховуючи те, що педагогічна технологія торкається тактики досягнення освітніх цілей, а основними в навчально-виховному процесі є такі елементи, як мета і спосіб її досягнення, розглянемо види загальнопедагогічних технологій, що мають широкі перспективи застосування в початковому курсі рідної мови. Найперспективнішими вважаємо використання таких технологій: ігрова

технологія, яка є однією з унікальних форм навчання, що дозволяє зробити цікавими й захоплюючими не тільки роботу учнів на творчо-пошуковому рівні, але й виступає як засіб спонукання, стимулювання до навчальної діяльності; інтерактивна технологія навчання, що передбачає навчання у співпраці, активізує процес особистісно-зорієнтованого навчання й унеможливує домінування одного учасника навчального процесу над іншим; ТРВЗ-технологія (теорії розв'язання винахідницьких завдань), яка дозволяє поєднувати предметно-пізнавальну діяльність з методами активізації та розвитку мислення, а також творчого вирішення навчальних і соціальних завдань; технологія розвитку критичного мислення спрямована на підвищення інтересу до процесу навчання та активного сприйняття навчального матеріалу, розвиток здатності до самостійної аналітичної та оцінної роботи з інформацією будь-якої складності, формування навичок написання текстів різних жанрів, формування комунікативних навичок та відповідальності за знання.

Зрозуміло, що впровадження даних технологій не є легкою справою навіть для досвідченого педагога і потребує ґрунтовної підготовки (до матеріалів, складання плану, ретельне вивчення індивідуальних особливостей учнів класу та ін.). Тому той вчитель, який прагне розкрити всі здібності і таланти своїх учнів, навчити їх вчитися, знаходити істину, обов'язково буде шукати шляхи вдосконалення своєї методики.

Підготовка майбутнього вчителя до впровадження інноваційних педагогічних технологій передбачає: ознайомлення студентів з теоретичними основами інноваційних технологій навчання; практичне оволодіння інноваційними технологіями, зорієнтування студентів до педагогічної творчості, самостійності; вивчення педагогічного досвіду використання сучасних педагогічних технологій; формування практичних умінь та навичок упровадження в навчальний процес початкової школи інноваційних технологій.

Досвід переконує, що студенти спроможні самостійно добирати інноваційні технології відповідно до теми уроку, методично правильно проводити урок за обраною технологією.

Підготовка майбутніх учителів початкових класів до інноваційної педагогічної діяльності на уроках рідної мови має здійснюватись на основі інтеграції теоретичних знань з відповідними вміннями, ефективне формування яких забезпечується під час практичних занять та різних видів педагогічної практики.

Список літератури

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології / І.М. Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с
2. Пехота О.М. Освітні технології: Навчально-методичний посібник // За заг.ред. О.М.Пехоти. – К.: А.С.К., 2002. – 255с.
3. Підготовка майбутніх учителів до застосування нових технологій навчання у початковій малокомплектній школі: Монографія /Н.Г.Баліцька, О.А.Біда, Г.П.Волошина та ін.; За заг. ред. Н.С. Побірченко. – К.: Наук. світ, 2004. – С. 39-48.